

вання стратегії управління ризиками; реалізація програми дій щодо зниження або усунення ризиків; моніторинг проблемних ситуацій на предмет виникнення нових ризиків; контроль і коригування результатів реалізації програми управління ризиками.

Серед світових підходів до управління ризиками у сфері зайнятості можна відзначити децентралізацію і контрактацію послуг з працевлаштування, пріоритет активних програм регулювання зайнятості, профілювання, аутсорсинг послуг працевлаштування, гнучкі системи перепідготовки робочої сили.

Першочерговими заходами щодо мінімізації ризиків зайнятості можуть бути:

- дотримання законодавства у сфері найму та звільнення з паралельним усуненням дискримінаційних явищ і захистом прав працівника;

- усунення практики неформального регулювання зайнятості на підприємствах та регіонах;

- сприяння внутрішній трудовій мобільності, перерозподілу людських ресурсів внаслідок скорочення зайнятості у сільському господарстві, галузях добувної промисловості, бюджетному секторі;

- стимулювання розвитку прогресивних галузей промислового сектору, здатних забезпечити зайнятість значній чисельності працівників;

- спрямування розвитку соціальної сфери (зокрема освіти та охорони здоров'я) на підвищення конкурентоспроможності національної робочої сили.

УДК 336. 741

**Валентина ПЛЕСКАЧ*,
Володимир ДОМРАЧЕВ***

ДО ПИТАННЯ ЗАПРОВАДЖЕННЯ НОВОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ

Анотація. Проаналізовано окремі аспекти поточного стану національної економіки та надано окремі рекомендації стосовно формування концепції нової економічної політики.

* **ПЛЕСКАЧ Валентина Леонідівна** — д.е.н., професор, завідувач кафедри прикладних інформаційних систем Київського національного університету імені Тараса Шевченка, м. Київ, Україна, v_pleskach@ukr.net

ДОМРАЧЕВ Володимир Миколайович — к.ф.-м. н., доцент Європейського університету, м. Київ, Україна, mipt@ukr.net

Нині накопичено багато питань стосовно подальшого розвитку економіки України. Відповіді на основні макроекономічні проблеми не є однозначними [1–9] і потребують нових розвідок. Вплив агресії з боку Росії та останні події на світовому фінансовому ринку відчуються на перебігу процесів сьогодишнього стану національної економіки. Стратегічним вектором зовнішньої політики України є її європейська інтеграція, що стало важливим засобом та орієнтиром трансформації нашого суспільства.

Донедавна було сформульовано низку різних концепцій формування стратегії розвитку країни, але без конкретного наповнення, без досягнення цільових показників конкретних реформ, останні стали швидше докором, ніж діями, що мають відповідати вимогам виборців щодо підвищення стандартів життя, пов'язаних з протидією корупції, ефективністю державного управління та наданням якісних державних послуг, у тому числі електронних сервісів.

Функціонування держави забезпечують сукупністю законів, які характеризують функціонування та взаємодію її складників.

Поточний стан економіки України характеризують нині присутністю низки величезних ризиків, пов'язаних з невизначеністю динаміки багатьох макроекономічних показників і відсутністю реальної стратегії розвитку держави, так і не прийнято нормативного акту на кшталт Закону України «Про державне стратегічне планування» №9407 від 03.11.2011. Напевне стратегія розвитку має бути базованою як на процесах стабілізації, так і розвитку. Середньострокова стратегія розвитку економіки України має враховувати найбільші ризики у комплексному їх взаємному зв'язку та бути орієнтованою на їх зменшення. Нині серед основних проблем національної економіки слід зазначити такі.

Зовнішні:

- завеликий зовнішній борг;
- від'ємне торговельне сальдо,
- агресія з боку Росії.

Внутрішні:

- демографічна катастрофа,
- терористичні угруповання,
- злочинницька курсова політика;
- небачена корупція, загальне зубожіння населення;
- необґрунтоване підвищення банками процентних ставок;
- суттєве скорочення споживання;
- руйнація банківської системи;
- надмірний дефіцит державного бюджету;

- антисоціальна політика тощо.

Причинами є :

- відсутні конкретні дії щодо розвитку національної економіки вищих укладів;
- утвердження моделі мережевого кланово-олігархічного капіталізму;
- непрозора приватизація;
- розкрадання бюджетних коштів, у т.ч коштів МВФ тощо.

Відтак, маємо провальні результати функціонування національної економіки у вигляді невтішних міжнародних рейтингів. У рейтингу глобальної конкурентоспроможності Всесвітнього економічного форуму (ВЕФ) за 2015 рік Україна втратила 3 позиції і спустилась з 76-го (у 2014 році) на 79 місце серед 140 країн світу. Україна знаходиться між Гватемалою і Таджикистаном, причому показник конкурентоспроможності України також знизився: на 0,11 з 4,14 до 4,03 (<http://reforms.in.ua/ua/news/ukrayina-u-reytingu-globalnoyi-konkurentospromozhnosti-2015>). За рік Україні вдалося заробити лише один додатковий бал за результатами світового Індексу сприйняття корупції CPI 2015 року. На сьогоднішній індекс CPI країни складає 27 балів зі 100 можливих, що лише на 1 бал більше, ніж минулого року. У всесвітньому рейтингу Україна посідає 130 місце зі 168 позицій. Здійснити невеличке зростання індексу Україні вдалося завдяки збільшенню суспільного осуду корупціонерів, створенню антикорупційних органів та появі руху викривачів корупції. А от зволікання із реальним покаранням хабарників, а також збільшення корупційної складової у стосунках бізнесу та влади не дають Україні зробити рішучий крок уперед за показниками CPI (<http://ti-ukraine.org/>). «Регулярне підписання меморандумів українською владою меморандумів з МВФ яскраво засвідчує патову ситуацію. ... Уряд і Національний банк України потрапили на той самий «гачок», на якому підвішено десятки країн різних регіонів світу. Взявши перші мільярди, Україна протягом довгих років не зможе їх віддати» [10, с. 285].

У концепції нової економічної політики та стратегії розвитку країни необхідно урахувувати аналіз динаміки макроекономічних показників в Україні за всі роки незалежності, також коротко-строкові, середньострокові і довгострокові ризики розвитку з відповідним розробленням превентивних заходів уникнення можливих наслідків негараздів, з якими вони пов'язані. Отже, можна надати такі виокремлені рекомендації стосовно формування концепції нової економічної політики. Зокрема, розроблення

стратегії розвитку економіки України, яка орієнтована на поліпшення рівня життя широких верств населення, зменшення рівня безробіття, забезпечення стабілізації банківської системи України, яка сприятиме відновленню виробництва, впровадження гнучких програм керування зовнішньою заборгованістю, проведення незалежної монетарної політики з метою запобігання гіперінфляції, посилення регулювання діяльності банків в Україні, зокрема з переглядом параметрів економічних нормативів регулювання, запровадження жорсткого контролю за обігом коштів між учасниками ринку з метою використання коштів для потреб економіки та інвентаризацією майнових прав суб'єктів господарської діяльності, запровадження програм енергоефективності, підвищення результативності державного менеджменту. На шляху до вирішення вказаних питань є запровадження повноцінного електронного урядування на кшталт положень, розроблених ще в 1965 р. в Україні через систему «ОГАС» [2] стосовно координації рішень різних гілок влади щодо якісного управління національною економікою.

Література

1. Бланшар О. Макроэкономика: учебник / О.Бланшар. — М.: Изд.дом. Гос. Ун-та — Высшей школы экономики, 2010. — 671 с.
2. Глушков В.М. Макроэкономические модели и принципы построения ОГАС / В.М.Глушков. — М.: «Статистика», 1975. — 160 с.
3. Домрачев В.М. Формування монетарної політики в Україні: Монографія / Домрачев В.М. — К.: Видавництво «Логос», 2012. — 467 с.
4. Фридрих Хайек. Дорога к рабству. — М.: Астрель, 2012. — 317 с.
5. Гржебин А. Экономическая политика / А. Гржебин. — М.: ТЕРРА, 1995. — 239 с.
6. Алачевич М. Политическая экономия Всемирного банка: начальный период / М. Алачевич. — М.: Весь мир, 2012. — 192 с.
7. Малий І. Й. Держава і ринок: філософія взаємодії: Монографія / І. Й. Малий, М. І. Діба, М. К. Галабурда. — К.: КНЕУ, 2005. — 358 с.
8. Lukianenko D. G. Convergence and divergence in Europe: Polish and Ukrainian Cases. Monograph / D. G. Lukianenko, V. I. Chuzhykov, M. G. Wozniak. — Kyiv: KNEU, 2013. — 688 с.
9. Домрачев В.М. Концепція побудови стратегії розвитку економіки України / В.М. Домрачев, В.В.Третиник // Економіка і управління, №3. — 2015. — С. 20 — 31.
10. Шнипко О.С. Економічна влада в системі соціальних координат / О.С.Шнипко. — К.: ПАТ «ВІПОЛ», 2012. — 403 с.